

Guía docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Religión II		Código	652111331
Titulación	Mestre: Especialidade en Educación Infantil			
Descriptorios				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
1º y 2º Ciclo	2º cuatrimestre	Tercero	Optativa	3
Idioma				
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas			
Coordinador/a		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descripción general	Esta asignatura, igual que Relixion.1 e Historia das Relixions forman parte do conxunto de asignaturas de Did. da Religión Católica, do Plano de Estudos agora extinto das Titulacións de Mestre. Asignatura sen docencia. Para acceder aos contidos e preparar o exame cómpre poñerse en contacto co profesor.			

Competencias / Resultados del título	
Código	Competencias / Resultados del título
A2	Conocimiento de los contenidos para enseñar, comprendiendo su singularidad epistemológica y la especificidad de su didáctica.
A4	Diseñar y desarrollar proyectos educativos y unidades de programación que permitan adaptar el currículo al contexto sociocultural.
A6	Organizar la enseñanza en el marco de los paradigmas epistemológicos de las áreas, empleando de forma integrada los saberes disciplinares, transversales y multidisciplinares, adecuados al respectivo nivel educativo.
B5	Trabajar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B14	Capacidad para detectar sus propias necesidades de aprendizaje a lo largo de la vida.
B16	Capacidad para integrarse y comunicarse con expertos en otras áreas y en contextos diferentes.
B24	Reconocimiento y respeto a la diversidad y a la multiculturalidad.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje	Competencias / Resultados del título		
Coñecemento dos contidos bíblicos e teolóxicos para ensinar, comprendendo a súa singularidade epistemolóxica e a especificidade da súa didáctica	A2	B6 B14 B24	C4 C7
Coñecer os fundamentos científicos das áreas que conforman o currículo da educación infantil, en especial para cooperar na transversalidade dos coñecementos, así como as teorías sobre a adquisición e o desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A6	B5	C4 C7
Deseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o currículo ao contexto sociocultural.	A4		
Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos noutras áreas e en contextos diferentes.		B5 B16	

Contenidos	
Tema	Subtema

1. Psicopedagogía da Relixión	1.1 A singularidade da Pedagogía relixiosa 1.2 Un modelo: o Deus pedagogo. 1.3 A evolución relixiosa e moral do neno 1.4 Interacción do contexto sociocultural e o ensino relixioso escolar (ERE). 1.5 Didáctica dos contidos bíblicos.
2. ERE: O ensino relixioso escolar	2.1 A educación e a escola integradora. 2.2 O lugar do ERE na escola. Lexitimidade. 2.3 Identidade e dificultades do ERE. 2.4 O profesor de relixión. Identidade cristiá. A lexislación.
3. O Currículo da área de Relixión Católica en clave de competencias	3.1 A competencia relixiosa e espiritual 3.2 O Currículo de Relixión Católica na Educación Infantil na lexislación educativa vixente 3.2.1 Obxectivos xerais. 3.2.2 Bloques de contido. 3.2.3 Materiais e recursos didácticos. 3.2.4 Criterios de avaliación.
4. Opcións metodolóxicas	4.1 Materiais e recursos dispoñibles e necesarios. 4.2 Programación de Aula no ERE 4.2.1 Metodoloxía para a elaboración de programación de aula. Técnicas. Modelos. 4.2.2 Elaboración de Unidades Didácticas.

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciales y virtuales)	Horas traballo autónomo	Horas totales
Discusión dirixida		7	7	14
Prueba objetiva		1	7	8
Trabaios tutelados		2	16	18
Sesión magistral		15	15	30
Atención personalizada		5	0	5
(*)Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Ao fío da actualidade, empregando artigos dos xornais e mediante video-forum, faranse nalgunhas clases un intercambio de opinións para chegar á elaboración de criterios educativos.
Prueba objetiva	Será a proba final, onde o alumno mostrará a asimilaciónm persoal dos contidos do curso.
Trabaios tutelados	O alumno fará un traballo persoal, dirixido e asistido polo profesor, para mostrar a súa madurez sobre os temas da área e reflectir sobre as relacións relixión , sociedade e cultura actuais.
Sesión magistral	Serán as sesións de gran grupo, onde o profesor desenvolverá e ampliará o temario do curso. Dentro delas estarán incluídas as discusións dirixidas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Discusión dirixida Trabajos tutelados Prueba objetiva Sesión magistral	Recursos: a prensa e vídeo-forum. Os traballos tutelados serán propostos polo mesmo alumno, pero acordados co profesor e tutelados por este. Medio complementario de avaliación. As sesións maxistrais a cargo do profesor desenvolverán o temario do curso. Para realizar o traballo tutelado o alumno debe entrevistarse persoalmente co profesor varias veces ao longo de cuatrimestre. O profesor fixará uns prazos para facilitar esta atención personalizada.

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Calificación
Trabajos tutelados		Traballo de madurez, elixido polo alumno e tutelado polo profesor, encamiñado a unha reflexión persoal sobre temas de relixión, sociedade e cultura actual.	50
Prueba objetiva		Exercicio de avaliación final en forma de proba obxectiva sobre os contidos da asignatura.	50
Otros			

Observacións avaliación

Fuentes de información	
Básica	GASOL, R e outros, La enseñanza religiosa escolar. Barcelona 1997. Ed. Edebé. Manual básico (libro de texto).EQUIPO EDEBÉ, El currículo del área de Religión y Moral católica. Barcelona, 1996. Ed. Edebé. Manual básico (libro de texto).Arto, A. Psicología evolutiva. Una propuesta educativa. Madrid 1993.COMISIÓN EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y CATEQUESIS. Documentos colectivos del Episcopado español sobre formación religiosa y educación 1981-1985. Madrid 1986.COMISIÓN EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y CATEQUESIS. Orientaciones para la pastoral educativa escolar en las diócesis. Madrid 1992. CRESPO MARCO, V. La evaluación en la enseñanza escolar de la religión. Madrid 1989.ESTEBAN GARCÉS, C. Enseñanza de la religión y Ley de calidad. Madrid 2003.GARCÍA REGIDOR, T. La educación religiosa en la escuela.Madrid 1994.GONZÁLEZ DE CARDEDAL, O. Memorial para un educador con un epílogo para japoneses. Madrid 1981.MARTÍNEZ BLANCO, A. La enseñanza de la Religión en los centros docentes. (A la luz de la Constitución y del Acuerdo con la Santa Sede). Secretariado de Publicaciones de la Universidad de Murcia, 21994.OTERO, H. Propuestas creativas para la clase de relixión. Madrid 1993.SALAS XIMELIS, A. Didáctica de la enseñanza de la Religión. Madrid 1993.
Complementaria	

Recomendacións
Asignaturas que se recomenda haber cursado previamente
Asignaturas que se recomenda cursar simultaneamente
Asignaturas que continúan el temario
Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías